

Paulo Agirrebaltzategi

Teologoa eta Jakin Taldeko kidea

Urte haietan ni neu ere Arantzazun bizi arren, ez nintzen Jakin Taldekoa; beraz, ez nuen parterik izan aldizkariak hartu zuen erabaki hartan. Baina nahikoa hurbildik jarraitzen nituen taldearen lanak eta gorabeherak; besteak beste, taldeko baten ondoan nengoelako eskolan, behin baino gehiagotan aldizkariko lanetan bera.

Dena dela, ondorengoetatik atzera begiratuta, guztiz bizidzkoa iruditzen zait JAKINEK erabaki hura hartu izana, betidaniko helburua zuelako aldizkariak tresna moderno eta egoki bihurtzea euskara: jakintza-eremu guztietarako eta ametsetako Euskal Unibertsitaterako baliozko eta baliagarri.

Berrogeita hamar urte gutxi dira horrelako prozesu soziokulturala sendotu eta finkatzeko. Zinez harrigarria da 50 urteotan egindako bidea eta iritsitako helmuga. Begiratu beharreko helmugak daude aurrean, baina jakinez beti azken helmugarik ez duela hizkuntza biziaren prozesu historikoak, beti irekia delako.

Argi dago euskal gizarteak eta bereziki euskal kulturako jendeak benetan sentitzen zuela euskaldun guztiontzako euskararen forma estandarra eratzearen beharra: batetik, Euskal Herriaren herrigintzarako (eskola, komunikabideak, administrazioa...), eta, bestetik, gaurko mundu modernoaren mailako euskal kulturgintzarako.

Ondorioz, bestelako errespetagarritasuna ere lortu du *euskarak*, euskaldunon eta erdaldunen artean, kontrakorik badirudi ere batzuetan.

Etorkizunari begira, ordua da ‘euskara batua’ terminoari ‘batua’ adjektibo hori kentzeko. Euskalkien arteko euskalki artifizialtzat hartzen baitute batzuek ‘euskara batua’, ‘bizkaiera’ eta ‘gipuzkera’ eta bestelako ‘-era’ guztien arteko edo gaineko ‘batueratzat’ edo.

Hizkuntza bakarra da, ordea, *euskara*; horren adierazgarria eta bermea da euskara ‘batua’ edo estandarra. Beraz, *euskara* dago (euskaldun guztiena eta guztientzako estandarizatzea) eta euskalkiak daude (dialektoak, soziolektoak, teknolektoak...). *Euskara* hizkuntza bizia den neurrian, forma estandarrean eta euskalkietan bizi da: horien eta haren arteko harremanak bizia eta dinamikoa behar du izan.

‘Euskara batuaren’ gaurko erronkak, beraz, *euskararenak* dira. Funtsean, eta nagusienik, horren erabilera eta bizia, gizarteko bizi-maila, bizi-era, eta bizi-eremu guztietan: horrela izango dira euskalki bizi guztiak *euskara* biziaren bizigarri eta aberasgarri. 📖